

Brusel 28. listopadu 2025
(OR. en)

16145/25

UEM 609	RECH 529
ECOFIN 1647	ENER 638
SOC 822	JAI 1818
EMPL 539	GENDER 207
COMPET 1266	ANTIDISCRIM 123
ENV 1306	JEUN 247
EDUC 482	SAN 791
ECB	EIB

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	25. listopadu 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 957 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY týkající se hospodářské politiky eurozóny

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 957 final.

Příloha: COM(2025) 957 final

Ve Štrasburku dne 25.11.2025
COM(2025) 957 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

týkající se hospodářské politiky eurozóny

{SWD(2025) 957 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

týkající se hospodářské politiky eurozóny

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 136 ve spojení s čl. 121 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97¹, a zejména na čl. 3 odst. 3 písm. a) uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny je nedílnou součástí ročního cyklu makroekonomické koordinace. Poskytuje členským státům eurozóny pokyny přizpůsobené konkrétním výzvám, kterým čelí hospodářská a měnová unie.
- (2) Doporučení slouží jako nástroj, který pomáhá vymezovat politickou agendu Euroskupiny a podporuje politickou debatu o otázkách společného zájmu, čímž přispívá k soudržnosti a sblížení politik Unie a členských států. Díky společnému chápání hlavních politických priorit přispívá k účinnější koordinaci politik, posiluje odolnost a zlepšuje schopnost eurozóny reagovat na vnější otřesy a zároveň využívá příležitostí pro udržitelný růst podporující začlenění, zajišťuje stabilitu a usnadňuje přechod na dekarbonizovanou a digitální ekonomiku.
- (3) Eurozóna čelí globálnímu prostředí, které je nejistější než kdykoli v uplynulém desetiletí. Geopolitické napětí, zejména pokračující útočná válka Ruska proti Ukrajině, jež má dopad na regiony na východní hranici EU, a vznik roztržitějšího, multipolárního světového řádu mění obchodní a finanční toky. Jednostranné přístupy hlavních partnerů, zejména v oblasti obchodu, zneklidnily trhy a vyvolaly otázky ohledně spolehlivosti dlouhodobých mezinárodních rámců. Tento vývoj na jedné straně představuje vnější otřesy, které narušují globální dodavatelské řetězce a

¹ Úř. věst. L 1263, 30.4.2024, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

způsobují nestabilitu v oblasti obchodu a kapitálových toků a na trzích s energií. Na straně druhé zdůrazňuje význam ekonomické bezpečnosti a strategické autonomie jako složek ekonomické odolnosti a upozorňuje na naléhavou potřebu investic do kritických kapacit a oběhovosti. V této souvislosti poskytuje cenný rámec pro hodnocení výzev i příležitostí Kompas konkurenceschopnosti³ – strategická iniciativa Evropské komise. Vymezením tří prioritních oblastí – odstranění rozdílů v oblasti inovací, dekarbonizace ekonomiky a snížení strategické závislosti – naznačuje, kam musí Unie a eurozóna soustředit své úsilí, aby v tomto rychle se měnícím světě zajistily prosperitu. Aby bylo možné nově vznikajících příležitostí využít, je zapotřebí prozíravé politiky, užší koordinace mezi členskými státy a obnoveného zaměření na inovace. Odstraňováním strukturálních slabin a prohlubováním jednotného trhu při současném posilování bezpečnosti a autonomie mohou Unie a eurozóna proměnit vnější tlaky v hnací sílu dlouhodobé odolnosti a globálního vlivu.

- (4) Ekonomika eurozóny je i nadále odolná. Hospodářský růst v prvních devíti měsících roku překonal očekávání. Tento výsledek, který je lepší, než se předpokládalo, byl zpočátku způsoben prudkým nárůstem vývozu před očekávaným zvýšením cel, ale vyšší, než se předpokládalo, byly také investice do zařízení a nehmotného majetku. Eurozóna jako jedna z nejotevřenějších velkých ekonomik světa pocítí tlak zvýšených omezení a napětí v celosvětovém obchodě. V důsledku toho je a podle očekávání i nadále zůstane hlavním motorem růstu domácí poptávka, kterou podporuje silný trh práce, zlepšující se reálné příjmy a obecně příznivé podmínky financování. V roce 2026 bude hospodářská činnost pravděpodobně i nadále omezena slabší zahraniční poptávkou v důsledku obchodních omezení a přetrvávající globální nejistoty. Celkově se očekává, že reálný HDP v eurozóně vzroste v roce 2025 i 2026 o 1,2 %. Výhled růstu je i nadále velmi nejistý a převažují rizika nepříznivého vývoje.
- (5) Inflace v eurozóně nadále zpomaluje. Od jara 2025 se inflace drží na úrovních, které zhruba odpovídají cenové stabilitě. Celková inflace (měřená HISC) dosáhla v říjnu 2025 úrovně 2,1 %, zatímco jádrová inflace (bez potravin a energií) zůstává vyšší a činí 2,4 %. Očekává se, že základní cenové tlaky zůstanou omezeny nedávným posílením eura, zesílením konkurence v oblasti dovozu a zmírněním růstu mezd. Zatímco inflace v eurozóně se v poslední době blíží definici cenové stability podle ECB, v některých členských státech zůstává vysoká. V této souvislosti Evropská centrální banka (ECB) zastavila cyklus uvolňování, který zahájila v červnu 2024. V období od června 2024 do roku 2025 byla snížena sazba vkladové facility celkem o 200 bazických bodů, takže klesla na 2 %. V důsledku toho se základní sazby v eurozóně v současnosti pohybují blízko většiny odhadů přirozené sazby. Pokud jde o budoucí vývoj, Komise předpokládá, že celková inflace v roce 2025 dosáhne výše 2,1 % a v roce 2026 pak 1,9 %. Rizika týkající se výhledu inflace jsou celkově vyrovnaná, přičemž většina ukazatelů dlouhodobějších inflačních očekávání se nadále pohybuje kolem 2 %, což napomáhá stabilizaci inflace kolem cílové hodnoty. Z toho vyplývá, že politika ECB byla důvěryhodná, ukotvila očekávání a nasměrovala inflaci zpět k cenové stabilitě.
- (6) V uplynulých letech došlo k významnému zlepšení fiskální pozice eurozóny jako celku: od roku 2020 do roku 2024 klesl průměrný schodek ze 7,0 % HDP na 3,1 % HDP, zatímco poměr dluhu k HDP se snížil o 10,1 procentního bodu a v roce 2024 dosáhl 88,1 % HDP. Do budoucna fiskální výhled ukazuje na mírné zhoršení, přičemž

³ COM(2025) 30 final.

se očekává, že schodek vzroste v roce 2025 na 3,2 % HDP a v roce 2026 na 3,3 % HDP, a to v důsledku rostoucích výdajů na obranu, jakož i pokračujícího růstu úrokových výdajů a určitých výpadků příjmů. Předpokládá se, že míra zadlužení se v roce 2025 zvýší na 88,8 % HDP a v roce 2026 na 89,8 % HDP, což odráží méně příznivý diferenciál úrokových sazeb a růstu a přetrvávající primární schodky. Nastavení fiskální politiky zůstane podle předpokladů během prognózovaného období v EU i v eurozóně obecně neutrální, ačkoli mezi jednotlivými členskými státy se značně liší. Nastavení fiskální politiky určují fiskální cesty, které doporučila Rada v souladu s rámcem Unie pro správu ekonomických záležitostí, flexibilita, kterou umožňuje národní úniková doložka s cílem usnadnit přechod k vyšším výdajům na obranu, a také dopad Nástroje pro oživení a odolnost (RRF) a dalších fondů EU.

- (7) Proměna evropského bezpečnostního prostředí vede k podstatnému zvyšování výdajů na obranu v celé Unii. Členové NATO se zavázali k novému cíli ve výši 5 % HDP v oblasti výdajů na obranu a bezpečnost. Rada toto úsilí podpořila tím, že v rámci fiskálního rámce EU aktivovala národní únikové doložky pro dvanáct členských států eurozóny. Komise a vysoká představitelka zveřejnily bílou knihu o budoucnosti evropské obrany 2030⁴ spolu s plánem ReArm Europe, který poskytuje členským státům finanční možnosti pro posílení obranných schopností a infrastruktury, včetně nástroje Bezpečnostní akce pro Evropu (SAFE)⁵, jehož prostřednictvím poskytne rozpočet EU členským státům až 150 miliard EUR ve formě půjček na podporu investic do obrany. O tento nový nástroj byl mezi členskými státy velký zájem – projevíly zájem o účast a požádaly o podporu nad rámec dostupného rozpočtu. Výdaje na obranu jsou v jednotlivých zemích stále nerovnoměrné a někdy se výrazně soustřeďují na personální náklady. Na straně poptávky omezují efektivitu a schopnost rychlého navýšení výroby závislost na systémech dodávaných z USA a dlouhé vývojové cykly. Rozšíření evropské výroby, prohloubení spolupráce mezi členskými státy a zvýšení podílu vojenského materiálu, který je navrhován a vyráběn v Evropě, bude vyžadovat odstranění stávajících omezení a další integraci obranného trhu. Tento proces může přinést krátkodobý až střednědobý makroekonomický stimul, pokud se při zadávání veřejných zakázek budou využívat evropské průmyslové kapacity, zatímco jeho velký inovační potenciál poskytuje příležitost pro dlouhodobé vnější efekty produktivity.
- (8) Fiskální pozice v eurozóně zůstává pod tlakem, přičemž v několika členských státech jsou schodky veřejných financí a míra zadlužení stále vyšší než před pandemií a nepředpokládá se, že by se v nejbližších letech snížily. Dodržování fiskálních cest doporučených Radou za účelem zachování udržitelnosti dluhu bude muset jít ruku v ruce s vytvořením prostoru pro výdajové tlaky vyplývající z potřeby zlepšit obranné schopnosti, posílit konkurenceschopnost a zvýšit investice do strategických priorit, včetně investic do kritických kapacit a infrastruktury, jakož i prostoru pro rozpočtové náklady spojené se stále častějšími událostmi souvisejícími se změnou klimatu a zhoršováním stavu životního prostředí, jejichž ztráty pokrývá soukromé pojištění jen v omezené míře. Tyto významné a vzájemně si konkurující potřeby výdajů si budou žádat postupnou změnu priorit veřejných výdajů, přijetí opatření k omezení růstu nákladů na stárnutí obyvatelstva, zlepšení kvality výdajových programů a prozkoumání možností mobilizace dodatečných příjmů. Pro zajištění spravedlivých a

⁴ Bílá kniha o budoucnosti evropské obrany 2030.

⁵ COM(2025) 122 final.

účinných daňových systémů je i nadále důležité snižovat daňové deficity zlepšením dodržování daňových předpisů, mimo jiné prostřednictvím digitalizace, zamezením vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům a bojem proti agresivnímu daňovému plánování. Zdravé veřejné finance a udržitelný růst by podpořilo rozšíření daňové základny a přechod k daním, které méně poškozují růst, jakož i zvýšení pobídek k práci a sladění daňových strategií s širšími politickými cíli. Výdaje by mohly být mnohem efektivnější a více zaměřené na politické priority, pokud by se důsledně využívaly přezkumy výdajů, analýzy nákladů a přínosů a nástroje sestavování rozpočtu podle výkonnosti. Další fiskální prostor by mohlo poskytnout zejména větší využívání soukromého pojištění ztrát souvisejících s klimatem. V roce 2025 bylo v pravidlech pro přezkum politiky soudržnosti EU v polovině období rovněž zdůrazněno několik oblastí (obrana a bezpečnost, konkurenceschopnost a dekarbonizace, energetická transformace, cenově dostupné bydlení, opatření týkající se vody a výzvy, kterým čelí regiony na východní hranici), jež byly označeny za strategické priority EU. Přeprogramováním operačních programů a mobilizací dostupných zdrojů by se umožnily dodatečné investice do těchto oblastí. Ke zvýšení produktivity a udržitelnosti veřejných financí by přispělo i zlepšení účinnosti veřejných investic prostřednictvím řádného střednědobého a dlouhodobého plánování, účinné koordinace mezi jednotlivými oblastmi politiky a úrovněmi veřejné správy, důsledného hodnocení projektů a synergie se soukromým financováním.

- (9) Trh práce v eurozóně zůstává silný navzdory nedostatku pracovních sil, který se sice zmírňuje, ale zůstává značný. Nezaměstnanost je na historicky nejnižších úrovních a v polovině roku 2025 činila 5,9 %. Růst zaměstnanosti zpomalil, ale nadále jej podporuje rostoucí účast na trhu práce a přistěhovalectví. V několika členských státech byla hlavním zdrojem růstu zaměstnanosti od roku 2021 čistá migrace. Řízená legální migrace pomohla zmírnit nedostatek pracovních sil v určitých odvětvích a vyvážit nepříznivý demografický vývoj. Zároveň přetrvávají značné rozdíly mezi jednotlivými skupinami obyvatel. Výhled na rok 2026 naznačuje, že růst zaměstnanosti bude dále zpomalovat a nezaměstnanost zůstane nízká, avšak s přetrvávajícími rozdíly mezi členskými státy a regiony. Větší obchodní omezení a přetrvávající nejistota by mohly nepříznivě ovlivnit růst, a tedy i zaměstnanost, a to jak vyššími vývozními cly, tak i zvýšením globální nejistoty. Růst nominálních mezd se po období rychlého růstu zmírňuje. Roční růst náhrad na jednoho zaměstnance v eurozóně dosahoval v první polovině roku 2025 hodnoty 3,9 %, což je méně než průměrných 4,5 % v roce 2024. Vzhledem k poklesu inflace se reálné mzdy v první polovině roku 2025 zvýšily o 1,7 % a do poloviny roku 2025 se kupní síla mezd v celé eurozóně vrátila na úroveň roku 2019. Do budoucna se očekává další postupné zmírňování růstu sjednaných mezd.
- (10) Závažnou výzvu pro řadu evropských odvětví i hospodářství jako celek nadále představuje nedostatek pracovních sil a kvalifikovaných pracovníků v kombinaci s demografickými tlaky. Dynamiku trhu práce ovlivňuje také probíhající přechod na digitální (v souladu s politickým programem Digitální Dekáda⁶) a dekarbonizované hospodářství, který vytváří nové příležitosti a zároveň činí některá pracovní místa a dovednosti zastaralými. Příprava pracovníků na tento přechod vyžaduje trvalé úsilí o

⁶ Politický program Digitální Dekáda poskytuje společný, právně závazný rámec pro řízení digitální transformace EU do roku 2030. Stanoví společné cíle a priority EU, které jsou považovány za zásadní faktor pro podporu konkurenceschopnosti, odolnosti a technologické suverenity Evropy.

prohlubování dovedností a změnu kvalifikace, přičemž rovněž musí dojít k užšímu sladění politik trhu práce, vzdělávání a poskytování odborné přípravy s poptávanými dovednostmi. Dobré základy pro rozvoj dovedností pomáhá vytvářet také zlepšení osvojování základních dovedností již od útlého věku. Řešení velkých regionálních rozdílů v dovednostech a investicích do lidského kapitálu bude přínosem pro pracovníky a posílí jednotný trh. Větší důraz na vzdělávání a odbornou přípravu v oborech STEM (přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematika), tedy v oborech, kde je nedostatek pracovníků, je rovněž nezbytný pro udržení konkurenceschopnosti, připravenosti a vedoucího postavení v oblasti technologií. Účast a zaměstnanost by podpořilo posílení pobídek k práci přesunutím daňové zátěže směrem od zdanění práce, mimo jiné prostřednictvím cílených reforem daňového systému a systému sociálního zabezpečení, jakož i zlepšením pracovních podmínek v některých odvětvích. Usnadnění začleňování nedostatečně zastoupených skupin (včetně žen, mladších a starších pracovníků, Romů a osob se zdravotním postižením), které závisí na situaci dané země, by dále posílilo nabídku pracovních sil a inkluzivnost. Pro trvalou prosperitu Unie má zásadní význam účast a uplatnění mladých lidí na trhu práce. Snižování chudoby a podpora zranitelných domácností prostřednictvím přiměřených a udržitelných systémů sociální ochrany a začleňování, včetně zlepšení přístupu ke službám péče a k cenově dostupnému a přístupnému bydlení, je zároveň klíčem k sociální soudržnosti. Pro udržení konkurenceschopnosti eurozóny a její odolnosti vůči strukturálním změnám má i nadále zásadní význam vytváření kvalitních pracovních míst a podmínek pro změnu zaměstnání, jakož i zajištění účinného zapojení sociálních partnerů do tvorby politik a posílení sociálního dialogu. Toto úsilí pomohou podpořit iniciativy v rámci unie dovedností⁷ a Plán pro kvalitní pracovní místa.⁸

- (11) Řešení strukturálních nedostatků má zásadní význam pro umožnění silnějšího a udržitelnějšího hospodářského růstu v Unii a eurozóně. Růstový potenciál EU je omezen tím, že produktivita roste převážně v oblasti středně technologicky náročné výroby a služeb s nízkou kvalifikací, zatímco USA zaznamenaly výraznější rozvoj v oblasti inovativních odvětví s vysokou kvalifikací, jako jsou IT služby. Posílení evropské schopnosti inovovat a konkurovat v celosvětovém měřítku vyžaduje mobilizaci zdrojů dostupných ve všech regionech EU a převedení silného výzkumného potenciálu do technologií a výrobků, které lze uplatnit na trhu. To vyžaduje vyšší investice do výzkumu a vývoje (VaV) a znalostí, silnější vazby mezi výzkumem a průmyslem, hlubší inovační ekosystémy a zajištění růstu rozvinutého odvětví oběhového hospodářství. Klíčový nástroj k posílení inovací přitom představuje jednotný patentový systém. Program InvestEU⁹ zároveň mobilizuje velké objemy veřejných a soukromých investic, včetně investic do vývoje a zavádění inovací, a Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP)¹⁰ je důležitým nástrojem pro směřování prostředků do strategických technologií. Ekosystém rizikového kapitálu v EU zůstává i přes nedávná zlepšení roztržitý a nedostatečně kapitálově vybavený, zejména pokud jde o investice do scaleupů. Rozšíření soukromého dlouhodobého rizikového kapitálu, mimo jiné prostřednictvím pokroku na cestě k unii úspor a investic a trvalé podpory prostřednictvím veřejných politik, je rovněž důležité pro

⁷ COM(2025) 90 final.

⁸ COM(2025) 959 final.

⁹ Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30.

¹⁰ Úř. věst. L, 2024/795, 29.2.2024.

rozšíření inovací a podporu výzkumu a vývoje na evropské úrovni. Růst a konkurenceschopnost Evropy brzdí také strukturálně vyšší náklady na energii. Cílem Akčního plánu pro cenově dostupnou energii je snížit ceny energií a dále snížit závislost na fosilních palivech. K tomu je nezbytně nutné dokončení energetické unie, elektrifikace, energetická účinnost, urychlené zavádění energie z obnovitelných zdrojů a čisté energie, zlepšení kapacity sítě včetně přeshraničních propojení a efektivní využívání stávajících propojení, infrastruktura inteligentních sítí a větší flexibilita energetického systému.

- (12) Pro investice, odolnost a produktivitu jsou nezbytné dobře fungující trhy se zbožím a pracovní a finanční trhy. Mobilizace zdrojů pro odvětví s vysokým potenciálem růstu produktivity vyžaduje odstranění překážek při přerozdělování kapitálu a pracovní síly, včetně usnadnění činnosti startupů a scaleupů. Přestože jednotný trh významně přispívá k blahobytu a konvergenci Evropy, zůstává neúplný – zejména v oblasti služeb, digitálních technologií a energetiky – kvůli vnitřním překážkám, rozdílům v právních úpravách, složitým postupům a nedostatkům v oblasti provedení ve vnitrostátním právu. V květnu 2025 Komise zahájila novou strategii pro jednotný trh¹¹, kterou doplní připravovaný Plán pro jednotný trh do roku 2028, s cílem snížit překážky, zabránit vzniku nových překážek a sladit jednotný trh se strategickými cíli Evropy. Nad rámec jednotného trhu by ke zvýšení produktivity v členských státech mohla přispět i podpora příznivého podnikatelského prostředí s důrazem na zjednodušení, snížení administrativní zátěže a posílení řízení politik v oblasti produktivity prostřednictvím silnějších vnitrostátních rad pro produktivitu. V kontextu geoeconomické roztržitosti by navíc mohla podpora silných obchodních a finančních vztahů s podobně smýšlejícími partnery přispět k udržitelnému růstu a investicím. Strukturální reformy, včetně reforem podporovaných z prostředků Unie, jako je RRF a další fondy EU, pomáhají zvyšovat konkurenceschopnost členských států odstraňováním investičních překážek, zlepšováním podnikatelského prostředí a posilováním hospodářské stability.
- (13) EU vytváří velké úspory, které slouží k financování investic a strategických priorit. Eurozóna je čistým dodavatelem kapitálu do zbytku světa, což je důsledkem trvale významného přebytku na jejím běžném účtu, přičemž doma zůstávají značné investiční potřeby – včetně výzkumu a vývoje, čisté energie, přizpůsobení se změně klimatu a digitální infrastruktury, obrany a vesmíru. Cílem unie úspor a investic¹² je zlepšit tok domácích úspor do domácích investic v souladu s cíli prohloubeného a dobře fungujícího jednotného trhu. Jejím cílem je také poskytnout občanům více příležitostí k budování jejich bohatství prostřednictvím investic na kapitálových trzích, a tím mobilizovat úspory. To znamená posílit účast retailových investorů a jejich finanční gramotnost, mobilizovat rozsáhlý fond aktiv institucionálních investorů v Evropě a rozšířit možnosti financování mimo bankovní sektor pro všechny podniky – včetně podpory startupů a scaleupů. Rovněž je třeba řešit roztržitost kapitálových trhů a umožnit přeshraniční úspory z rozsahu prostřednictvím účinnějšího a harmonizovaného dohledu v rámci jednotného trhu. Tato agenda se opírá o trvalý pokrok v oblasti unie kapitálových trhů i bankovní unie. Prohloubením kapitálových trhů by retailoví i institucionální investoři, včetně systémů zaměstnaneckého a osobního penzijního pojištění, mohli získat přístup k rozmanitějším investičním

¹¹ COM(2025) 500 final.

¹² COM(2025) 124 final.

příležitostí, aby bylo možné zvyšovat bohatství občanů a směřovat finanční prostředky do evropských podniků a infrastruktury. Dokončení bankovní unie by zároveň zajistilo integrovanější, stabilnější a účinnější finanční zprostředkování ve všech členských státech, snížilo by roztržičnost a posílilo odolnost finančního systému. Společně by tyto reformy umožnily eurozóně i celé Unii využít své bohaté úspory na domácím trhu a přeměnit je v hnací sílu konkurenceschopnosti, inovací a bezpečnosti.

- (14) Euro hraje významnou roli jako regionální měna, kterou sousední ekonomiky hojně využívají k fakturaci, a jako rezervní měna, čímž slouží jako makroekonomická kotva pro stabilitu širšího evropského regionu. Je rovněž hojně využíváno evropskými vývozci a dovozci při jejich transakcích se zbytkem světa. Mezinárodní měnový a finanční systém zároveň prochází hlubokou změnou, která je způsobena geopolitickými otřesy, rostoucí multipolaritou a rychlými technologickými inovacemi. Zneužívání a hrozby zneužívání vzájemných hospodářských a finančních závislostí jako zbraně poukázaly na slabá místa ve finanční strategické autonomii Unie a eurozóny. Širší mezinárodní používání eura by podpořilo strategickou autonomii EU, snížilo náklady na financování a omezilo expozici podniků vůči riziku pohybu směnných kurzů, i když by znamenalo novou odpovědnost za udržování makrofinanční stability. V této souvislosti by vývoj digitálního eura – spolu s úsilím o zvýšení interoperability domácích a regionálních soukromých platebních řešení – přispěl k posílení evropské měnové suverenity, čímž by se snížila závislost na mimoevropských finančních infrastrukturách a zvýšila odolnost evropského finančního a platebního systému.
- (15) Finanční sektor zůstal odolný. Výsledky celoevropského zátěžového testu, který provedl Evropský orgán pro bankovníctví v roce 2025, potvrdily, že evropské banky zůstávají odolné i v případě hypotetického výrazného hospodářského útlumu. Rizika pro finanční stabilitu jsou přesto zvýšená a zranitelnost přetrvává. V první polovině roku 2025 bankovní sektor v eurozóně i nadále dosahoval dobrých výsledků, které byly podpořeny silnou kapitálovou a likviditní pozicí a udržitelnou ziskovostí, a to navzdory oslabení globálních i domácích podmínek a poklesu úrokových sazeb. Ocenění bank od poloviny roku 2024 výrazně vzrostlo, přičemž kvalita aktiv se zatím drží na stabilní úrovni a podíl úvěrů se selháním je rovněž celkově stabilní. Mezinárodní prostředí je však stále více nestabilní. Globální politická nejistota a volatilní globální finanční podmínky zvyšují riziko korekce cen aktiv a obnovení tlaku na likviditu a trhy se státními dluhopisy. Banky i nebankovní finanční zprostředkovatelé mají významné expozice vůči odvětvím citlivým z hlediska obchodu, jako je ocelářství a výroba automobilů. Významným zdrojem zranitelnosti je nesoulad likvidity a vysoká finanční páka v klíčových odvětvích nebankovních finančních zprostředkovatelů. Rostoucí propojení mezi bankami a nebankovními finančními zprostředkovateli spolu s významnými vazbami na jiné nebankovní finanční zprostředkovatele a trhy mimo EU zvyšují složitost a expozice, které v současné době nejsou dostatečně viditelné a sledované. Rizika v sektoru komerčních nemovitostí přetrvávají a vyžadují pečlivé sledování. Pozornost si zasluhuje také vývoj na trhu s bydlením, a to vzhledem k jeho vazbám na bankovní úvěry a soukromé zadlužení, jakož i na investice a hospodářskou činnost obecně. V situaci zvýšeného geopolitického napětí roste nadále význam kybernetických rizik jako klíčových míst provozní zranitelnosti, a to i pro banky. Rizika pro finanční sektor plynou také z expozic souvisejících s klimatem a životním prostředím. Proto bude zajištění finanční stability vyžadovat neustálou ostražitost, dohled zaměřený na budoucnost a posílení

odolnosti ve všech segmentech finančního systému, a to i prostřednictvím vhodných záchranných sítí,

DOPORUČUJE členským státům eurozóny učinit v období 2026–2027 samostatně i kolektivně v rámci Euroskupiny následující:

- 1) V zájmu zajištění udržitelnosti veřejných financí dodržovat doporučené dráhy čistých výdajů, včetně případné dočasné flexibility poskytnuté prostřednictvím národní únikové doložky pro výdaje na obranu. To by mělo vést k přiměřeně diferencované fiskální politice a k celkově neutrálnímu nastavení fiskální politiky v roce 2026.
- 2) Při respektování doporučených drah čistých výdajů provádět střednědobé fiskální strategie, které vytvoří prostor pro nezbytné výdaje spojené s obrannými schopnostmi, posílí konkurenceschopnost a zvýší investice do strategických priorit. Změnit priority vnitrostátních rozpočtů a přijmout opatření ke zvýšení účinnosti, efektivity, kvality a složení veřejných příjmů a výdajů, mimo jiné podporou většího soukromého pojištění ztrát souvisejících s klimatickými jevy.
- 3) Řešit překážky v obranném průmyslu, aby se v souladu s Plánem obranné připravenosti 2030 další veřejné výdaje promítly do včasných a účinných obranných schopností. Podporovat celounijní trh s obranným vybavením; podporovat společné zadávání veřejných zakázek, které pomáhá zvyšovat efektivitu a interoperabilitu a snižuje rozdílnost.
- 4) Dokončit provádění plánů pro oživení a odolnost do 31. srpna 2026 a podporovat financování investic v následujících letech koordinací vnitrostátního a unijního financování. Zajistit čerpání dostupných finančních prostředků EU s využitím příležitostí identifikovaných v rámci přezkumu politiky soudržnosti v polovině období.
- 5) Podporovat prohlubování dovedností a změnu kvalifikace pracovní síly s cílem zvýšit produktivitu a inovační kapacitu a podporovat strategická odvětví. Posílit politiky v oblasti vzdělávání a odborné přípravy za účelem zlepšení výsledků vzdělávání se zvláštním důrazem na základní a digitální dovedností a zajistit lepší soulad mezi poptávkou po konkrétních kvalifikačních profilech a jejich nabídkou. Řešit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a velké regionální rozdíly v dovednostech a investicích do lidského kapitálu. Podporovat kvalitu pracovních míst a dále zvyšovat účast na trhu práce, a to i v případě nedostatečně zastoupených skupin na trhu práce. Přijmout opatření k usnadnění přeshraniční mobility na jednotném trhu a řízené legální migrace státních příslušníků třetích zemí v případě profesí s nedostatkem pracovních sil. Posílit pobídky k práci přesunutím daňové zátěže směrem od zdanění práce, mimo jiné prostřednictvím cílených reforem daňového systému a systému sociálního zabezpečení. Přijmout opatření v rámci boje proti chudobě a jejího snižování zajištěním a posílením přiměřených a udržitelných systémů sociální ochrany a začleňování, jakož i přístupu k cenově dostupnému, udržitelnému a kvalitnímu bydlení. Zajistit účinné zapojení sociálních partnerů do tvorby politik a posílit sociální dialog. Zajistit účinné zapojení sociálních partnerů do tvorby politik a posílit sociální dialog.

- 6) V souladu s vnitrostátními postupy a při respektování úlohy sociálních partnerů a sociálního dialogu¹³ posílit podmínky, které podporují udržitelný růst mezd, zejména u osob s nízkými a středními příjmy, v souladu s vývojem produktivity a s náležitým zohledněním rizik inflace a rozdílů v konkurenceschopnosti v rámci eurozóny.
- 7) Upřednostňovat veřejné investice a motivovat k soukromým investicím na podporu výzkumu a inovací, dekarbonizace průmyslu, čisté energie a digitalizace, ekonomické bezpečnosti a snižování strategických závislostí v hodnotových řetězcích. Podporovat přidělování zdrojů do odvětví a technologií s vysokým potenciálem růstu a posilovat inovační ekosystémy, mimo jiné posilováním vazeb mezi různými subjekty, jako jsou podniky, univerzity nebo výzkumné instituce, rozvíjením úlohy rizikového kapitálu při financování startupů a scaleupů a urychlením zavádění digitálních a čistých technologií.
- 8) Odstranit vnitřní překážky a rozdíly v právních úpravách na vnitrostátní úrovni, jakož i přetrvávající nedostatky v oblasti provedení ve vnitrostátním právu a v oblasti souladu s cílem prohloubit jednotný trh a zvýšit efektivitu a schopnost podniků rozšiřovat svou činnost.
- 9) Podporovat zjednodušení regulace určením a snížením zbytečné zátěže a zajištěním přijetí transparentní a cílené legislativy, včetně účinného využívání veřejných konzultací a konzultací se zúčastněnými stranami v procesu tvorby právních předpisů, jakož i hodnocení právních předpisů *ex post*.
- 10) Rozvíjet evropskou unii úspor a investic v souladu se sdělením Komise z března 2025¹⁴, podporovat konkurenceschopné a dobře fungující kapitálové trhy a bankovní sektor s cílem mobilizovat evropské úspory k dlouhodobým investicím, zejména do odvětví evropského hospodářství s vysokým potenciálem růstu nebo strategickým významem. Odstranit roztržičnost kapitálového trhu a překážky přeshraničního poskytování a využívání finančních služeb, jakož i rozdíly v postupech vnitrostátního dohledu rychlým zavedením připravovaného legislativního balíčku o integraci kapitálových trhů a dohledu nad nimi.
- 11) Přijmout opatření k provedení doporučení Komise z roku 2025 o zlepšení dostupnosti spořicíh a investičních účtů pomocí zjednodušeného a výhodného daňového zacházení¹⁵ (září 2025) a o přehledech důchodových ukazatelů, systémech evidence důchodů a automatickém zařazení¹⁶ (listopad 2025), jakož i doporučení obsažených ve sdělení z roku 2025 o strategii EU v oblasti finanční gramotnosti¹⁷ (září 2025).
- 12) Podniknout všechny kroky nezbytné pro vytvoření digitálního eura, podporovat inovace a hospodářskou soutěž na platebním trhu a zajistit trvalou širokou dostupnost a použitelnost peněz centrální banky v digitalizující se ekonomice.
- 13) Podporovat mezinárodní roli eura a usilovat o další posílení jeho globálního postavení, mimo jiné řešením slabých míst v evropských finančních infrastrukturách.

¹³ Při přípravě podzimního balíčku pro rok 2026 Komise a Rada obdržely příspěvky od Evropské konfederace odborových svazů (EKOS) a sdružení zaměstnavatelů. Viz https://commission.europa.eu/publications/2026-european-semester-autumn-package_en.

¹⁴ COM(2025) 124 final.

¹⁵ C(2025) 6800 final.

¹⁶ C(2025) 9300 final.

¹⁷ COM(2025) 681 final.

- 14) Sledovat rizika pro makrofinanční stabilitu, včetně rizik vyplývajících z kvality aktiv, dynamiky přecenění a expozic souvisejících s klimatem a životním prostředím a vzájemných vazeb mezi bankami a nebankovními subjekty na hlavních finančních trzích a prostřednictvím soukromého financování. V případě potřeby posílit regulační rámec a rámec dohledu nad sektorem nebankovního finančního zprostředkování, aby byla zajištěna účinná identifikace a řešení vznikajících zranitelných míst.

Ve Štrasburku dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*